

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ

ፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ FEDERAL NEGARIT GAZETA

OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

ሰባተኛ ዓመት ቁጥር ፵፩
አዲስ አበባ ሰኔ ፳፱ ቀን ፲፱፻፹፫

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ

7th Year No. 41
ADDIS ABABA - 6th July, 2001

ማውጫ

አዋጅ ቁጥር ፪፻፶፩ ፲፱፻፹፫ ዓ.ም.
የፌዴሬሽን ምክር ቤትን ለማጠናከርና ሥልጣንና ተግባሩን
ለመዘርዘር የወጣ አዋጅ ገጽ ፩፲፮፻፯

CONTENTS

Proclamation No. 251/2001
Consolidation of the House of the Federation and the
Definition of its Powers and Responsibilities
Proclamation Page 1606

አዋጅ ቁጥር ፪፻፶፩ ፲፱፻፹፫

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ የፌዴሬሽን ምክር ቤትን ለማጠናከርና ሥልጣንና ተግባሩን ለመዘርዘር የወጣ አዋጅ

የሕጎች ሁሉ የበላይ በሆነው የፌዴራሉ ሕገ መንግሥት
የኢትዮጵያ ብሔሮች ብሔረሰቦች እና ሕዝቦች የሚወክሉበት
የፌዴሬሽን ምክር ቤት እንደ አንድ ሕገመንግሥታዊ ተቋም
የተቋቋመ በመሆኑና ሥልጣንና ተግባሩ ጠቅለል ባለ መልክ
በሕገመንግሥቱ ውስጥ የተመለከተ ስለሆነ፤

በጥቅል የተቀመጡት ሃላፊነቶችም ለአፈጻጸም ያመች ዘንድ
በመደበኛው ሕግ ዘርዘር ብለው እንዲደነገጉ ማድረግ አስፈላጊ ሆኖ
በመገኘቱ፤

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገመንግሥት
አንቀጽ ፶፭ ፩ መሠረት የሚከተለው ታውጇል።

ክፍል አንድ ጠቅላላ

፩ አጭር ርዕስ
ይህ አዋጅ “የፌዴሬሽን ምክር ቤትን ለማጠናከርና
ሥልጣንና ተግባሩን ለመዘርዘር የወጣ አዋጅ ቁጥር ፪፻፶፩/
፲፱፻፹፫” ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

፪ ትርጓሜ
የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር
በዚህ አዋጅ ውስጥ

PROCLAMATION No 251/2001

A PROCLAMATION TO CONSOLIDATE THE HOUSE OF THE FEDERATION OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA AND TO DEFINE ITS POWERS AND RESPONSIBILITIES

WHEREAS, the House of the Federation, in which the
Ethiopian nations, nationalities, and peoples are represented,
as per the constitution which is the supreme law of the land, is
constituted as a governmental institution by the Constitution
and the fundamental powers and responsibilities of which are
specified in the Constitution;

WHEREAS, it has become necessary to clearly stipulate
and specify the fundamental powers and responsibilities of
the House in such a proclamation so that it shall successfully
execute its functions;

NOW, THEREFORE, in accordance with Article 55/1/
of the Constitution of the Federal Democratic Republic of
Ethiopia, it is hereby Proclaimed as follows:

PART ONE General Provisions

1. Short Title
This Proclamation may be cited as the “Consolidation of
the House of the Federation and Definition of its Powers
and Responsibilities Proclamation No. 251/2001.”
2. Definitions
In this proclamation, unless the context otherwise
requires:

የንዑ ዋጋ 4.85
Unit Price

ነጋሪት ጋዜጣ ፖ.ሣ.ቁ. ፹፱፻፮
Negarit G.P.O.Box 80,001

- ፩. «ክልል» ማለት በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገመንግሥት አንቀጽ ፵፯(፩) መሠረት በክልልነት የታወቁት ሲሆኑ እንዳስፈላጊነቱ የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደርና የድሬዳዋ ከተማ ካውንስልን ይጨምራል።
 - ፪. «ሕግ» ማለት በፌዴራሉ ወይም በክልል ሕግ አውጪ አካላት የሚወጡ አዋጆች እና በሌሎች የፌዴራልና የክልል የመንግሥት አካላት የሚወጡ ደንቦችና መመሪያዎች ሲሆኑ ኢትዮጵያ ያወደቀቻቸውን አለምአቀፍ ስምምነቶችንም ያካትታል።
 - ፫. «ምክር ቤት» ማለት የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ የፌዴሬሽን ምክር ቤት ነው።
 - ፬. «ሕገመንግሥት» ማለት የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገመንግሥት ነው።
 - ፭. «ብሔር ብሔረሰብ ሕዝብ» ማለት ሰፊ ያለ የጋራ ጠባይ የሚያንፀባርቅ ባህል ወይም ተመሳሳይ ልምዶች ያላቸው ሊግባቡበት የሚችሉበት የጋራ ቋንቋ ያላቸው የጋራ የተዛመደ ሕልውና አለን ብለው የሚያምኑ የሥነ ልቦና አንድነት ያላቸውና በአብዛኛው በተያያዘ መልክዓምድር የሚኖሩ ናቸው።
 - ፮. «የሕገመንግሥት ጉዳዮች አጣሪ ጉባዔ» ማለት የፌዴራል መንግሥቱ የሕገመንግሥት ጉዳዮች አጣሪ ጉባዔ ነው።
 - ፯. «ፍርድ ቤት» ማለት በማንኛውም ደረጃ የሚገኝ የፌዴራል ወይም የክልል ፍርድ ቤት ነው።
 - ፰. «አፈ ጉባዔ» እና «ምክትል አፈ ጉባዔ» ማለት የፌዴሬሽን ምክር ቤት አፈ ጉባዔና ምክትል አፈ ጉባዔ ናቸው።
- ፲. የምክር ቤቱ ሥልጣንና ተግባር
- ምክር ቤቱ፡
- ፩. ሕገመንግሥቱን ይተረጎማል።
 - ፪. የሕገ መንግስት ጉዳዮች አጣሪ ጉባዔን ያደራጃል።
 - ፫. የብሔሮች ብሔረሰቦች ሕዝቦች የራስን እድል በራስ የመወሰን እስከ መገንጠል መብት በተመለከተ በሚነሱ ጥያቄዎች ላይ በሕገ መንግሥት መሠረት ይወስናል።
 - ፬. በሕገ መንግሥቱ የተደነገገው የሕዝቦች እኩልነትና በሕዝቦች መፈቃቀድ ላይ የተመሠረተ አንድነት ሥር እንዲሰድና እንዲዳብር ያደርጋል።
 - ፭. በክልሎች መካከል ለሚነሱ አለመግባባቶች መፍትሔ ይፈልጋል።
 - ፮. የክልሎችና የፌዴራል መንግሥት የጋራ ተብለው የተመደቡ ገቢዎች በሁለቱ መካከል የሚከፋፈሉበትን፣ እንዲሁም የፌዴራል መንግሥት ለክልሎች ደገማ የሚሰጥበትን ቀመር ይወስናል።
 - ፯. በሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ሕግ ሊወጣላቸው የሚገቡ የፍትሕ ብሔር ጉዳዮችን ይለያል።
 - ፰. ማንኛውም ክልል ፌዴራል ሕገመንግሥቱን በመጣስ ሕገመንግሥታዊ ሥርዓቱን አደጋ ላይ የጣለ እንደሆነ የፌዴራል መንግሥት ጣልቃ እንዲገባ ያዛል።
 - ፱. በሕገመንግሥቱ አንቀጽ ፩፻፲/፮/ መሠረት የምርጫ ቦርድ በሚያቀርብለት ረቂቅ የምርጫ ክልሎች አካላ ለልን ይወስናል።
 - ፲. በሕገ መንግሥቱ አንቀጽ ፲፱ መሠረት ለፌዴራል ወይም ለክልል መንግሥታት ተለይተው ባልተሰጡ ታክስና ግብር የመጣል ሥልጣኖች ከሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ጋር በጋራ ይወስናል።
 - ፲፩. በሕገመንግሥቱ አንቀጽ ፸/፪/ ከሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ጋር በሚደረግ የጋራ ስብሰባ የአገሪቱን ፕሬዝዳንት ይመርጣል።

- 1) "State" shall mean the states formed in accordance with Article 47/1/ of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia and, includes the Addis Ababa City Administration and Dire Dawa Administrative Councilm;
 - 2) "Law" shall mean Proclamations issued by the Federal or State legislative organs, and regulations and directives issued by the Federal and States government institutions and it shall also include international agreements that have been ratified by Ethiopia;
 - 3) "House" shall mean the House of the Federation of the Federal Democratic Republic of Ethiopia;
 - 4) "Constitution" shall mean the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia;
 - 5) A "Nation, Nationality or People" shall mean a group of people who have or share a large measure of a common culture or similar customs, mutual intelligibility of language, common or related belief of identities, a common psychological make-up, and who inhabit an identifiable, predominantly contiguous territory;
 - 6) "Council of Constitutional Inquiry" shall mean the Council of Constitutional Inquiry of the Federal Government;
 - 7) "Court" shall mean any court constituted hierarchically both at Federal and State levels;
 - 8) "Speaker" and "Deputy Speaker" shall mean the Speaker and the Deputy Speaker of the House of the Federation.
3. Powers and Responsibilities of the House
- The House shall:
- 1) interpret the Constitution;
 - 2) organize the Council of Constitutional Inquiry;
 - 3) decide, in accordance with the Constitution, on issues relating to the rights of Nations, Nationalities, and Peoples to self-determination, including the right to secession;
 - 4) promote the equality of the peoples of Ethiopia enshrined in the Constitution, and promote and consolidate their unity based on their mutual consent;
 - 5) strive to find solutions to disputes or misunderstandings that may arise between states;
 - 6) determine the division of revenues derived from joint Federal and State tax sources, and the subsidies that the Federal Government may provide to the States;
 - 7) determine civil matters which require the enactment of laws by the House of Peoples' Representatives.
 - 8) order the Federal Government to intervene if any state threatens the Constitutional order in violation of the Constitution;
 - 9) determine on the draft proposal of electoral constituencies submitted by the National Election Board based on Article 103/5/ of the Constitution;
 - 10) determine jointly with the House of Peoples' Representatives the power of taxation on revenue sources, in accordance with Article 99 of the Constitution, of which neither the Federal nor the State governments have responsibility;
 - 11) elect the President of the country in a joint session with the House of Peoples' Representatives in accordance with Article 70/2/ of the Constitution;

- ፲፪. በሕገመንግሥቱ አንቀጽ ፩፻፮ ንዑስ አንቀጽ (፩) እና (፪) በተገለፀው መሠረት ሕገመንግሥቱን በማሻሻል ሂደት ይሳተፋል።
- ፲፫. በሥልጣኑ ሥር በሚካተቱ ጉዳዮች ላይ ከሌሎች ጋር በመተባበር ትምህርትና ሥልጠና ይሰጣል እንደአስፈላጊ ጊነቱም ጥናትና ምርምር ያካሂዳል።
- ፲፬. የምክር ቤቱ ቋሚና ጊዜያዊ ኮሚቴዎች ያቋቁማል።
- ፲፭. የራሱን አፈገግኝና ምክትል አፈገግኝ ይመርጣል።

ክፍል ሁለት
ሕገመንግሥትን ስለ መተርጎም

- ሀ. መሠረቱ
 - ፩. ምክር ቤቱ ሕገመንግሥቱን የመተርጎም ሥልጣን ይኖረዋል።
 - ፪. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተጠቀሰው ቢኖርም፣ ምክር ቤቱ በሕገመንግሥት ትርጉም የምክር አገልግሎት ለመስጠት አይገደድም።
- ለ. ትርጉም ስለመስጠት
 - ፩. ምክር ቤቱ የሕገመንግሥት ጉዳዮች አጣሪ ጉባኤ ሕገመንግሥትን መተርጎም ያስፈልጋል በማለት በጉዳዩ ላይ የሚያቀርበውን የውሳኔ ሃሳብ መርምሮ የመጨረሻ ውሳኔ ይሰጣል።
 - ፪. የሕገመንግሥት ጉዳዮች አጣሪ ጉባኤ የሕገመንግሥት ትርጉም አያስፈልገውም በማለት ውሳኔ በሰጠባቸው ጉዳዮች ቅር የተሰኘ ወገን ይግባኙን ለምክር ቤት ማቅረብ ይችላል።
- ሐ. ለሕገመንግሥት ጉዳዮች አጣሪ ጉባኤ ስለመላክ ምክር ቤቱ በቀጥታ የሚቀርብለትን አዲስ የሕገመንግሥት ትርጉም ጥያቄ ለአጣሪ ጉባኤው ይልካል።
- ከ. በሕገመንግሥት ትርጉም ተፈፃሚ ስለሚሆኑ መርሆዎች
 - ፩. ምክር ቤቱ የሚቀርቡለትን የሕገመንግሥት ነክ ጉዳዮች መርምሮ ለመወሰን ጠቃሚ ናቸው ብሎ የሚያምንባቸውን የሕገመንግሥት አተረጓጎም መርሆዎች መለየትና በሥራ ላይ ማዋል ይችላል።
 - ፪. ለምክር ቤት የቀረበው ጥያቄ በሕገመንግሥቱ የሰፈሩትን መሠረታዊ መብቶችና ነፃነቶች የሚመለከት ሲሆን ትርጉሙ ኢትዮጵያ የተቀበለቻቸውን አለም አቀፍ ሰብአዊ መብቶች ሕግጋት፣ አለምአቀፍ የሰብአዊ መብቶች ስምምነቶችና የአለም አቀፍ ሰነዶች መርሆዎች ጋር በተጣጣመ መንገድ ይተረጎማል።
- ተ. ተጨማሪ መረጃ ስለማሰባሰብ

የፌዴሬሽን ምክር ቤት በሕገመንግሥት ትርጉም ላይ የመጨረሻ ውሳኔ ከመስጠቱ በፊት እንደአስፈላጊ ጊነቱ ተጨማሪ አስተያየት ሊያሰባስብ ወይም ማስረጃ እንዲቀርብ ሊያዝ ይችላል።
- ሀ. ሕገመንግሥታዊነትን ስለሚያስረዳ አካል
 - ፩. ምክር ቤቱ የአንድን ሕግ ሕገመንግሥታዊነት ሲያጣራ ግምቱን የሚያፈርስ ሌላ ሁኔታ እስካልተፈጠረ ድረስ የወጣው ሕግ ሕገመንግሥታዊ ነው ከሚል ግምት ይነሳል።
 - ፪. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፩ የተመለከተው እንደተጠበቀ ሆኖ፣ የአንድ ሕግ ሕገመንግሥታዊነት አከራካሪ ሆኖ ሲገኝ የማስረዳት ግዴታ የሚጣለው እንደነገሩ ሁኔታ የፌዴሬራል ወይም የክልል መንግሥቱን በሕግ ጉዳዮች ላይ የማማከር ሥልጣንና ተግባር በተሰጠው የመንግሥት አካል ይሆናል።

- 12) participate in the process of the Constitutional amendment as stipulated in sub-Articles (1) and (2) of Article 105 of the Constitution;
- 13) in collaboration with others, offer education and training, and whenever necessary, carry out research in matters pertaining to its responsibilities;
- 14) establish permanent and ad hoc committees of the House;
- 15) elect the Speaker and Deputy Speaker of the House.

PART TWO
Interpretation of the Constitution

- 4. *General*
 - 1) The House shall have the power to interpret the Constitution.
 - 2) Notwithstanding with sub-Article (1) of this Article, the House shall not be obliged to render a consultancy service on Constitutional interpretation.
- 5. *Constitutional Interpretation*
 - 1) The House shall make the final decision upon draft proposal of constitutional interpretation submitted to it by the Council of Constitutional Inquiry.
 - 2) A Party dissatisfied with the decision of the Council of Constitutional Inquiry of rejection of case relating to review of constitutional interpretation may appeal to the House.
- 6. *Forwarding cases of Constitutional Interpretation*
The House shall forward new cases of Constitutional interpretation, submitted to it directly, to the Council of Constitutional Inquiry.
- 7. *Principles for Executing Constitutional Interpretation*
 - 1) The House shall identify and implement principles of Constitutional interpretation which it believes help to examine and decide Constitutional cases submitted to it.
 - 2) Where the Constitutional case submitted to the House pertains to the fundamental rights and freedoms enshrined in the Constitution, the interpretation shall be made in a manner conforming to the principles of the Universal Declaration of Human Rights, International Conventions on Human Rights, and International instruments adopted by Ethiopia.
- 8. *Additional Information and Evidence*
The House shall collect additional information or order the pertinent body to produce evidence as may be necessary before it makes a final decision upon Constitutional interpretations.
- 9. *Explanation and Confirmation of Constitutionality*
 - 1) Unless otherwise proved to the contrary, the enacted law is presumed to be constitutional while the House starts to review its constitutionality.
 - 2) Without prejudice to sub-article (1) of this Article, if the constitutionality of the law is found to be controversial, a government body which has the duty to consult the Federal or State government, depending on conditions, shall have the obligation to explain.

፫. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) መሠረት አከራካሪ ሆኖ የተገኘው ሕግ ሕገመንግሥታዊነቱን እንዲያስረዳ አግባብነት ያለው የፌዴራል ወይም የክልል መንግሥታዊ አካል ምክር ቤቱ በሚወስነው ቀን ቀርቦ እንዲያስረዳ ሊታዘዝ ይችላል።

፬. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) እና (፫) ከተገለጸው በተጨማሪ በጉዳዩ ላይ ውሳኔ ከመስጠቱ በፊት እንዲሰራ ሊሆን የሚችል ጉዳዩን ከያዘው ፍርድ ቤት ማብራሪያ መጠየቅ ወይም ባለጉዳዩን ወይም ሌላውን ተከራካሪ ወገን ማነጋገር ይችላል።

፲. አስተያየት ስለማሰባሰብ

ምክር ቤቱ በሕገመንግሥት ትርጉም የመጨረሻ ውሳኔ ከመስጠቱ በፊት አግባብነት አላቸው ብሎ የሚያምንባቸውን ተቋማት፣ ባለሙያዎች ወይም ባለጉዳዮች ቀርበው አስተያየት እንዲሰጡ ሊያደርግ ይችላል።

፲፩. የሕገመንግሥት ነፃ ጉዳዮች ውሳኔ ውጤት

፩. በሕገመንግሥት ትርጉም ላይ ምክር ቤቱ የሚሰጠው የመጨረሻ ውሳኔ አጠቃላይ ውጤት ይኖረዋል። በመሆኑም ወደፊት በሚነሱ ተመሳሳይ ሕገመንግሥታዊ ጉዳዮች ላይ የአስገዳጅነት ባህርይ ይኖረዋል።

፪. ውሳኔው በሁሉም ዘንድ እንዲታወቅም ምክር ቤቱ ለዚህ ዓላማ በሚያዘጋጀው ልዩ መጽሔት ታትሞ ይወጣል።

፲፪. ሕገመንግሥታዊ አይደለም ስለተባለ ሕግ

የአንድ ሕግ አካል ድንጋጌ ሕገመንግሥታዊ አይደለም የሚል ውሳኔ የተሰጠበት እንደሆነ፣ አስፈላጊ ሆኖ ካልተገኘ በቀር ውጤቱ ተወስኖ የሚቀረው በዚያው ድንጋጌ ላይ ብቻ ይሆናል።

፲፫. ጉዳይን በአጭር ጊዜ ውስጥ ስለመወሰን

፩. ምክር ቤቱ የቀረበለትን ጉዳይ መርምሮ በአፋጣኝ ውሳኔ መስጠት ይኖርበታል።

፪. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፩ የተመለከተው ቢኖርም ምክር ቤቱ ከሕገመንግሥት ጉዳዮች አጣሪ ጉባዔ የውሳኔ ሃሳብ ሲቀርብለት በሰላሳ ቀናት ውስጥ ውሳኔ ይሰጣል።

፲፬. ስለውሳኔ አሰጣጥ

፩. በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፵፯/፫ የተመለከተው እንደተጠበቀ ሆኖ፣ ምክር ቤቱ በሕገመንግሥት ትርጉም ላይ በተባበረ ድምጽ ውሳኔ ሊሰጥ ይችላል።

፪. አንድ ጉዳይ በተባበረ ድምጽ ተወስነ የሚባለው በስብሰባው ከተገኙት የምክር ቤቱ አባላት ውስጥ ምንም ተቃውሞ ያልቀረበበት እንደሆነ ነው።

፫. በሕገመንግሥት ትርጉም ላይ ምክር ቤቱ የሚሰጠው የመጨረሻ ውሳኔ ጥያቄውን ለአቀረበውና ጉዳዩ ለሚመለከቱ ከታቸው አካላት እንዲደርሳቸው ይደረጋል።

፲፭. የውሳኔው ይዘት

የምክር ቤቱ ውሳኔ የጉዳዩን ዝርዝር መግለጫ፣ የሕገመንግሥት ትርጉም ያስፈልጋል ወይም አያስፈልግም ያለበትን ምክንያትና የደረሰበትን መደምደሚያ በግልጽ የሚያሳይ መሆን ይኖርበታል።

፲፮. በሕገመንግሥት ነፃ ጉዳይ ላይ የሚሰጥ ውሳኔ ተፈጻሚ መሆን ስለሚጀምርበት ጊዜ

፩. በሕገመንግሥት ትርጉም ላይ ምክር ቤቱ በሚሰጠው ውሳኔ በግልጽ ካልተመለከተ በስተቀር ተፈጻሚ የሚሆነው ውሳኔው ከተሰጠበት ጊዜ ጀምሮ ነው።

፪. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተጠቀሰው ቢኖርም፣ አንድ ሕግ ሕገመንግሥታዊ አይደለም ብሎ የመጨረሻ ውሳኔ ከመስጠቱ በፊት ሕጉን ላወጣው የፌዴራል ወይም የክልል መንግሥት አካል በስድስት ወር ጊዜ ውስጥ ሕጉን እንዲያሻሽል፣ እንዲለውጥ ወይም እንዲሰርዝ ሊገልጽለት ይችላል።

3) A pertinent Federal or State government institution may be ordered to appear before the House and explain, in accordance with sub-article /2/ of this Article, the constitutionality of a controversial law on a date fixed by the House.

4) In addition to the provisions of sub-Article (2) and (3) of this Article, before a decision is made on the constitutionality of a law, it may seek further explanation from the court handling the case and the parties involved in the case.

10. Gathering Opinions

The House may, before it passes a final decision on constitutional interpretations, call up on pertinent institutions, professionals, and contending parties to give their opinions.

11. Results of Decisions on Constitutional cases

1) The final decision of the House on constitutional interpretation shall have general effect which therefore shall have applicability on similar constitutional matters that may arise in the future.

2) The House shall publicize the decision in a special publication to be issued for this purpose.

12. Unconstitutional Law

If part of a given law is decided that it is unconstitutional, unless otherwise found necessary, the effect of the final decision shall remain limited to only that very law.

13. Resolving Constitutional cases in a short time

1) The House shall have the obligation to pass prompt decisions after investigating constitutional issues.

2) Notwithstanding to sub-article (1) of this Article the House shall pass decisions, within thirty days, over the recommendation submitted to it by the Council of Constitutional Inquiry.

14. Rule of Decision Making

1) Without prejudice to sub-article (3) of Article 46 of this proclamation, the House may pass a decision on cases of constitutional interpretation with a unanimous vote.

2) An issue is said to have been decided with a unanimous vote when no opposition is raised from the members of the House attending the meeting.

3) The final decision of the House on Constitutional interpretation shall be communicated to parties and the concerned institutions.

15. The content of the Decision

The decision of the House shall consist of details of the constitutional issue, justification for whether constitutional interpretation was necessary or not, and the decision it has finally made.

16. Effective Date of the Decision on Constitutional issue

1) Unless otherwise conspicuously stated in the decision, the decision of the House on constitutional interpretation comes into effect as of the date of the passing of the decision.

2) Notwithstanding to sub-article (1) of this Article, the Federal or the State government legislative body may be communicated within six months so that it amends, changes, or repeals the law in question before a final decision of its unconstitutionality is made.

፲፯. ስለ ክፍያ

- ፩. ለምክር ቤት የሚቀርብ የሕገመንግሥት ትርጉም ጥያቄ ከክፍያ ነፃ ነው።
- ፪. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተጠቀሰው ቢኖርም እንደአስፈላጊነቱ ምክር ቤቱ በሚያወጣው ደንብ መሠረት አቤቱታ አቅራቢው ክፍያ እንዲፈጽም ሊያደርግ ይችላል።

፲፰. የውሳኔ አሰጣጥ ሂደት

- ፩. ምክር ቤቱ ከሕገመንግሥት ጉዳዮች አጣሪ ጉባዔ የሚቀርቡ ለትን የውሳኔ ሃሳቦችና በሕገመንግሥት ጉዳዮች አጣሪ ጉባዔ ውሳኔ ቅር በመሰኘት በይግባኝ የሚመጡ ጉዳዮችን እየመረመረ የውሳኔ ሃሳብ የሚያቀርብ ከአባላቱ የተወጣጣ ኮሚቴ ሊያቋቁም ይችላል።
- ፪. ኮሚቴው በሕገ መንግሥት ጉዳዮች አጣሪ ጉባዔ ውሳኔ ቅር በመሰኘት በይግባኝ የቀረበ ጉዳይ ለምክር ቤቱ አጠቃላይ ስብሰባ መቅረብ ይገባል። ወይም አይገባውም በማለት እንዲወስን ውክልና ሊሰጠው ይችላል። ዝርዝሩ ምክር ቤቱ በሚያወጣው ደንብ ይወሰናል።

ክፍል ሶስት

፲፱. የራስን ዕድል በራስ የመወሰን መብትን በተመለከተ የሚነሱ ጥያቄዎችን ስለማስተናገድ

- ፩. የፌዴሬሽን ምክር ቤት የብሔር፣ ብሔረሰቦች ወይም ሕዝቦች የራስን ዕድል በራስ የመወሰን መብትን በተመለከተ በሚቀርቡ ጥያቄዎች ላይ ውሳኔ የመስጠት ሥልጣን ይኖረዋል። ማንኛውም ብሔር፣ ብሔረሰብ ወይም ሕዝብ ማንነቱ አልታወቀልኝም፣ የራስ በራስ ማስተዳደር መብቱ ተሸራርቶል፣ ቋንቋዬን፣ ባህሌንና ታሪኬን የማሳደግበት ሁኔታ አልተመቻቸልኝም፣ በአጠቃላይ በፌዴራል ሕገመንግሥት የተደነገገው መብቱ አልተከበረም ወይም በማንኛውም ሌላ ምክንያት አድልዎ ተፈጽሞብኛል የሚል እምነት ካደረገበት ተዋረዱን ጠብቆ ጥያቄውን ለምክር ቤቱ ማቅረብ ይችላል።
- ፪. የመገንጠል ጥያቄን በተመለከተ፣ ምክር ቤቱ የመገንጠል ጥያቄው በሕገ-መንግሥቱ አንቀጽ ፵፱/፱/፩/ መሠረት በብሔር ብሔረሰብ ወይም ሕዝብ ምክር ቤት ሕግ አውጭ አካል ሁለት ሦስተኛ ድምጽ ድጋፍ ተቀባይነት ማግኘቱ ሲረጋገጥ እና ጥያቄው በጽሑፍ ሲቀርብለት፣
 - ሀ) የብሔር ብሔረሰብ ወይም ሕዝብ ምክር ቤት ሕግ አውጪ ውሳኔ በደረሰው በ፫ ዓመት ጊዜ ውስጥ ለጠየቀው ብሔር ብሔረሰብ ወይም ሕዝብ ሕዝብ ውሳኔ ያደራጃል፤
 - ለ) የመገንጠል ጥያቄ በሕዝብ ውሳኔ በአብላጫ ድምጽ መደገፉን አረጋግጦ ለብሔር ብሔረሰብ ምክር ቤት ሥልጣን ያስረክባል፤
 - ሐ) በሕግ በሚወሰነው መሠረት የንብረት ክፍፍል ያደርጋል።

፲. ክልል የማቋቋም ጥያቄ ሲሆን፤

- ፩. የማንኛውም ብሔር ብሔረሰብ ወይም ሕዝብ ክልል የመመስረት ጥያቄ፣
 - ሀ) የክልል መመስረት ጥያቄው በብሔር፣ በብሔረሰብ ወይም በሕዝብ ምክር ቤት በሁለት ሶስተኛ ድምጽ ተቀባይነት ማግኘቱ ሲረጋገጥና ጥያቄው በጽሑፍ ለክልሉ ምክር ቤት ሲቀርብ፤
 - ለ) ጥያቄው የቀረበለት የክልል ምክር ቤት ጥያቄው በደረሰው በአንድ ዓመት ጊዜ ውስጥ ለተጠየቀው ብሔር፣ ብሔረሰብ ወይም ሕዝብ ሕዝብ ውሳኔ ሲያደራጅ፤
 - ሐ) ክልል የመመስረት ጥያቄው በብሔር፣ በብሔረሰብ ወይም ሕዝብ፣ ሕዝብ ውሳኔ በአብላጫ ድምጽ ሲደገፍ፤

17. Service Charge

- 1) Application for constitutional interpretation submitted to the House shall be exempt, from a service charge.
- 2) Notwithstanding with sub-article (1) of this Article, the applicant may be asked to effect a payment in accordance with the regulations to be issued by the House as may be necessary.

18. Process of Decision Making

- 1) The House may establish a committee, drawn from its members, which shall investigate the draft proposal submitted to it by the Council of the Constitutional Inquiry and an appeal lodged against the decisions of the Council of the Constitutional Inquiry.
- 2) The committee may be mandated by the House to make a decision whether an appeal made against decisions of the Council of the Constitutional Inquiry should be presented to the general meeting of the House or not. Particulars shall be determined by the regulation to be issued by the House.

PART THREE

19. Questions of Self-Determination

- 1) The House shall have the power to decide on issues relating to the rights of nations, nationalities, and peoples to self-determination. Any Nation, Nationality, or People who believes that its self-identities are denied, its right of self-Administration is infringed, promotion of its culture, language and history are not respected, in general its rights enshrined in the constitution are not respected or, violated for any reason, may present its application to the House through the proper channel.
- 2) **Question of the Right to Secession**
Where the House is confirms, that the question of secession submitted to it has been supported by the two-thirds majority vote of the legislative council of the concerned nation, nationality, or people in accordance with Article 39(4) and (1) of the constitution, the House shall:
 - (a) arrange a referendum to the nation, nationality, or people in question within 3 years of receipt of the decision of the legislative council of the Nation, Nationality, or People;
 - (b) transfer power to the council of the Nation, Nationality, or People after the confirmation of the support of the question to secession by the majority vote;
 - (c) execute the division of assets in accordance with particulars to be determined by law.
- 3. **The Question of State Formation**
 - 1) The question of any Nation, Nationality, or People to form its own State is carried out:
 - (a) When the question for statehood has been approved by a two-thirds majority vote of the members of the Council of the Nation, Nationality, or People in question, and the request thereof is presented in writing to the State Council;
 - (b) When the Council that received the claim has organized, a referendum to the Nation, Nationality, or People that presented the request, within one year;
 - (c) When it is supported by majority vote in referendum of Nation, Nationalities or People on the question of state formation;

- መ) የክልሉ ምክር ቤት ሥልጣኑን ለጠየቀው ብሔር ብሔረሰብ ወይም ሕዝብ ሲያስረክብ፤
 - ሠ) በሕዝብ ውሳኔ የሚፈጠረው አዲስ ክልል ጥያቄ ማቅረብ ሳያስፈልገው በቀጥታ የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ አባል ሲሆን በሥራ ላይ ይውላል።
 - ረ) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፫ (አ) በተመለከተው የጊዜ ገደብ ውስጥ ክልል የመመስረት ጥያቄ አልተፈፀመ ልኝም ወይም በተሰጠው ውሳኔ ቅሬታ አለኝ የሚል ወገን ጥያቄውን ለምክር ቤቱ ማቅረብ ይችላል።
 - ሰ) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (ረ) የተመለከተው ጥያቄ ለምክር ቤቱ የሚቀርበው በጽሁፍ ሆኖ የክልል ምሥረታ ጥያቄ ባቀረበው የብሔረሰብ ምክር ቤት ይሆናል።
 - ፱) ምክር ቤቱ በዚህ መልኩ በቀረቡለት ጉዳዮች ላይ በሁለት ዓመት ጊዜ ውስጥ የመጨረሻ ውሳኔ ይሰጣል።
- ፳፮. የክልል መፍትሔን አሟጦ የመጨረስ ግዴታ**
- አ) በአንቀጽ ፲፱ ንዑስ አንቀጽ (አ) የተመለከተው ጥያቄ ወደ ምክር ቤቱ የሚቀርበው በክልሉ በሚገኙት የተለያዩ የመስተዳድር እርከኖች ቀርቦ አጥጋቢ መፍትሔ ያልተሰጠው መሆኑ ሲረጋገጥ ብቻ ነው።
 - ለ) ክልሎች በአንቀጽ ፲፱ ንዑስ አንቀጽ (አ) መሠረት ማናቸውም ጥያቄ ሲቀርብላቸው በሁለት ዓመት ጊዜ ውስጥ ይወሰናሉ። ዝርዝሩ ክልሎች በሚያወጡት ሕግ ይወሰናል።
 - ሀ) የቀረበው ጥያቄ በክልሉ በሁለት ዓመት ጊዜ ውስጥ ውሳኔ ካልተሰጠው ወይም በተሰጠው ውሳኔ ቅሬታ አለኝ የሚል ወገን ጉዳዩ ምክር ቤቱ በቀጥታ ሊቀርብ ይችላል።
- ፳፯. ጥያቄው ስለሚቀርብበት ሥርዓት**
- አ) የራሱን እድል በራስ የመወሰን መብትን አስመልክቶ የሚነሳ ጥያቄ የሚቀርበው በጽሁፍ መሆን ይኖርበታል። የሚቀርበው ጽሁፍ የጥያቄውን ይዘት በዝርዝር የሚያሳይና ጥያቄው የነዋሪው ሕዝብ ወይም የብሔር ብሔረሰብ መሆኑን ለማመልከት እንደአስፈላጊነቱ ከነዋሪው መካከል ቢያንስ አምስት ከመቶ ወይም ከብሔር ብሔረሰቡ አባላት ቢያንስ አምስት ከመቶ የሰም ዝርዝር ፊርማና አድራሻ የያዘ ወይም እንዳስፈላጊነቱ ጥያቄ ባቀረበው የመስተዳድር አካል ባለሥልጣን የተፈረመና ማህተም ያረፈበት መሆን ይገባዋል።
 - ለ) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (አ) መሠረት ለምክር ቤት የሚቀርብ ጥያቄ ለማቅረብ የሚመጣ ግለሰብ ወይም ግለሰቦች ከጠያቂው ብሔር ብሔረሰብ ሕዝብ የተወከሉ ለመሆናቸው በቂ ማረጋገጫ ማቅረብ አለበት ወይም አለባቸው። ዝርዝሩ በምክር ቤቱ ደንብ ይወሰናል።
- ፳፰. ውሳኔ የሚሰጥበት የጊዜ ገደብ**
- ምክር ቤቱ የቀረበለትን ጥያቄ ጥያቄው ከቀረበበት ቀን ጀምሮ ከሁለት ዓመት ባልበለጠ ጊዜ ውስጥ ውሳኔ ይሰጣል።
- ክፍል አራት**
- አለመግባባቶችን ስለመፍታት**
- ፳፱. ጠቅላላ**
- የፌዴሬሽን ምክር ቤት በክልሎች መካከል ወይም በፌዴራል መንግሥትና በክልል መካከል የሚፈጠርን አለመግባባት ለመፍታት ይጥራል።
- ፴፬. ለውይይት ዝግጁ የመሆን ግዴታ**
- አ) ከፌዴሬሽን መንግሥት ወይም ከሌላ ክልል ጋር የሚያወዛግብ ነጥብ አለኝ ብሎ የሚያምን ወገን ከሌላው ጋር በዚህ ጉዳይ ለመወያየት ያለውን ፍላጎት የሚገልጽ የጽሁፍ ጥሪ ሊያቀርብ ይገባል።
 - ለ) ጥሪው የደረሰው አካል በቅን ልቦናና በተቻለ ፍጥነት በረዝም በእርባ አምስት ቀናት ውስጥ ለውይይት ዝግጁ መሆን ይኖርበታል።

- (d) When the State Council have transferred its powers to the Nation, Nationality or People that claimed the statehood;
 - (e) A new State which is formed by the referendum, shall directly be a member of the Federal Democratic Republic of Ethiopia without any need for application.
- 2) Any party claiming that the question of state formation has not been executed within the time specified in sub-article 3/1/B/ of this Article, or alleges to have dissatisfaction with the decision, may appeal to the House.
 - 3) The right prescribed in Sub-Article /2/ of this Article shall be presented to the House in writing by the Council of the Nation, Nationality, or People that claimed for the formation of State.
 - 4) The House shall make a final decision within two years on issues presented to it in such a procedure.
20. *Essentiality of Exhaustion of State-level procedures*
- 1) The question specified in sub-article 1 of Article 19 shall be submitted to the House only under conditions that the question has not been given due solution by the various organs in the administrative heirarchy of the state concerned.
 - 2) The States shall make decisions within two years up on questions specified in sub-article 1 of Article 19. Particulars shall be determined by the law issued by the states.
 - 3) The question may be referred directly to the House if it has not been decided within two years, or if the decision made dissatisfied the concerned party.
21. *Procedures*
- 1) A question of the right to self-determination must be presented in writing. The application must consist of the details of the question supported with names, addresses and signatures of at least five per cent of the inhabitants of the Nation, Nationality or People, and whenever necessary, the official seal and signature of the administration that presented the question for the right to self-determination.
 - 2) The individual or individuals who are delegated to present a petition to the House pursuant to sub-article (1) of this Article shall produce a reliable evidence of their delegation from the Nation, Nationality, or People. Particulars shall be determined by the regulations to be issued by the House.
22. *Time set for Decision Making*
- The House shall make decision over the case, submitted to it, in not later than two years time from the day of receipt.

PART FOUR

Resolving Disputes and Misunderstandings

23. *General*
- The House of the Federation shall strive to resolve inter-state or Federal-State government disputes and misunderstandings.
24. *Duty of Readiness Discussions*
- 1) Any party claiming to have a dispute with the Federal Government or a state must make a call in writing for a discussion.
 - 2) The party called for must be ready for a genuine discussion within a maximum of forty-five days.

፫. ሁለቱም ወገኖች ጉዳዩን በመቀራረብ ለመፍታት ፍቃዳቸውን የገለጹ ሲሆን ምክር ቤቱ ውይይቱ ፍሬያማ እንዲሆን አስፈላጊውን እገባ ሁሉ ያደርጋል። ሂደቱንም በቅርብ ይከታተላል።

፳፮. ጥያቄውን ለፌዴሬሽን ምክር ቤት ስለማቅረብ

፩. በአንዱ ወገን በቀረበው ጥያቄ ሌላኛው ወገን ለመደየት ፈቃደኛ አለመሆኑ ከተረጋገጠ ወይም የተጀመረው ውይይት መልካም ውጤት ካልሰጠ ጉዳዩ በአንዱ ወይም በሁለቱም ወገኖች አመልካችነት በምክር ቤቱ ሊታይ ይችላል።

፪. ምክር ቤቱ ጥያቄው እንደቀረበለት እንደነገሩ ሁኔታ ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመመካከር ለጊዜው የሚሰጅ የመፍትሔ እርምጃ ሊወሰድ ወይም እንዲወሰድ ሊያደርግ ይችላል።

፳፯. የምክር ቤቱ እርምጃዎች ቅደም ተከተል

ምክር ቤቱ የመጨረሻ ውሳኔ ከመስጠቱ በፊት እንዳስፈላጊ ጊዜቱ ባለጉዳዮቹ ውይይት የሚቀጥሉበትን ሁኔታ ያመቻቻል ወይም የአለመግባባት መንስኤ የሆኑትን ጭብጦች በመለየት በሚሰጠው የጊዜ ገደብ ውስጥ አስተያየታቸውን በጽሑፍ እንዲያቀርቡ ያደርጋል። ባለጉዳዮች አሉን የሚሏቸውን ማስረጃዎች ጭምር እንዲያቀርቡ ያደርጋል።

፳፰. የድንበር ውዝግብን ስለመፍታት

የቀረበው ጥያቄ የድንበር ውዝግብን የሚመለከት ከሆነ ምክር ቤቱ የሕዝቡን አሰፋፈርና ፍላጎት መሠረት በማድረግ ይወስናል።

፳፱. የሕዝብ አሰፋፈርና ፍላጎት

፩. ምክር ቤቱ የሕዝቡን አሰፋፈር በማጥናት አካባቢው ወደየትኛው ክልል መካለል እንዳለበት ለመወሰን የሚያስችል በቂ መረጃ እንዳለው ካመነ በዚያው መሠረት ይወስናል።

፪. ምክር ቤቱ የሕዝቡን አሰፋፈር በማጥናት አከራካሪው አካባቢ ወዴት መካለል እንዳለበት ለመወሰን የማይቻል መሆኑን ካመነ የሕዝቡን ፍላጎት መጠየቅ ይኖርበታል።

፳፲. የሕዝብን ፍላጎት ስለማረጋገጥ

፩. የሕዝብ ፍላጎት በምስጢር ድምጽ አሰጣጥ በሚከናወን ሕዝብ ውሳኔ ይረጋገጣል።

፪. የሕዝብን ፍላጎት ለማረጋገጥ የሚከናወን ሕዝብ ውሳኔ የምርጫ ሕግን መሠረታዊ መርሆዎች በመከተል ይካሄዳል።

፫. በድንበር ውዝግብ የሕዝብን ፍላጎት ለማረጋገጥ የሚጠራ ሕዝብ ውሳኔ በቀበሌ ደረጃ ይከናወናል። የቀበሌው ስፋት ወይም ወሰን በተከራካሪ ወገኖች ስምምነት ካልተደረሰበት በምክር ቤቱ ይወሰናል።

፬. ምክር ቤቱ ሕዝብ ውሳኔውን ለማስፈጸም ብሔራዊ የምርጫ ቦርድን ሊወክል ይችላል።

፭. የሕዝብ ውሳኔውን ውጤት መሠረት በማድረግ አወጣጡ የሆነው አካባቢ ከድምጽ ሰጪው ሕዝብ አብዛኛው ድምጽ ወደሰጠበት ክልል እንዲካለል ይደረጋል። ሆኖም የሕዝብ ውሳኔው ውጤት አንዳንድ አካባቢዎችን በኪስ መሬትነት የሚያስቀር ከሆነ አወጣጡ የሆነው አካባቢ ሕዝቦች ሁኔታው እየታየ ባለበት ክልል መብታቸው የሚከበርበት ሁኔታ ይመቻቸላቸዋል።

፳፯. ድምጽ የመስጠት መብት

፩. አግባብ ያላቸው የምርጫ ሕግ ድንጋጌዎች እንደተጠበቁ ሆነው ማንኛውም አምስት ዓመትና ከዚያ በላይ አወጣጡ በሆነው ቦታ በነዋሪነት የተመዘገቡና እድሜው ከ፲፰ ዓመት በላይ የሆነ አገላለጽ ድምጽ የመስጠት መብት ይኖረዋል። ዝርዝር አፈፃፀሙ ምክር ቤቱ በሚያወጣው ደንብ መሠረት ይወሰናል።

፪. ሆኖም አካባቢውን ለመልቀቅ የተገደደው በድንበር ውዝግብ ምክንያት በተከሰተ የሕዝብ መፈናቀል መሆኑ ከተረጋገጠ ከአካባቢው የለቀቀ ቢሆንም ድምጽ የመስጠት መብቱ አይታገድም።

3) Following the two parties' willingness to resolve their dispute by discussions the House shall strive to the fruition of their discussions. It shall also follow up the progress of the discussion.

25. Presenting the case to the House of the Federation

1) If one of the parties is unwilling to take part in a discussion initiated by the other, or that the discussion, held between the two has ended in disagreement, the case may be submitted to the House by the one or both of the parties.

2) The House may, when a case is submitted to it seek for a temporary solution or cause others to seek a solution in consultation with pertinent bodies.

26. Measures to be undertaken by the House

The House shall, before giving a final decision, create conducive condition where in the concerned parties could continue their discussion or cause the parties to give issues of their differences in writing within a specific period of time. It may also cause the parties to produce all evidences in their possession.

27. Resolving Border Disputes

The House shall decide issue of border disputes based on the peoples' interest and settlement patterns.

28. Peoples' interest and Settlement Patterns

1) The House shall pass a decision, based on sufficient information it may have, on redefining disputable borders taking into consideration the peoples' settlement patterns.

2) The House shall seek for the peoples' interest and consent as to redefining the disputable border, if it can not decide to which side the disputable land belongs.

29. Ensuring Peoples' interest in Resolving Border Disputes

1) Peoples' interest shall be ensured in a secret ballot referendum;

2) The referendum to ensure peoples' interest shall be conducted in accordance with the basic principles of the law of election;

3) The referendum to ensure peoples' interest on border disputes shall take place at kebele level. If the disputants cannot reach it an agreement as to the size or boundary of the kebele, it shall be determined by the House;

4) The House may delegate the National Electoral Board to execute the referendum;

5) Based on the result of the referendum, the disputed border area shall be part of the state for which the majority of the people voted. If, however, the result of the referendum excludes some areas of pocket lands the people in those areas shall reside there with their rights and freedoms ensured.

30. The Right to Vote

1) without prejudice to the provisions of the relevant law of election any Ethiopian whose age is 18 and above, and registered and lived for five or more years in the disputable area shall have the right to vote. Particulars shall be determined by the regulation to be issued by the House

2) A person whose displacement from the disputable area is proved to be due to reason related to the dispute, shall have the right to vote.

፴፩. የጊዜ ገደብ ምክር ቤቱ የቀረበለትን የድንበር ጥያቄ ከቀረበበት ቀን ጀምሮ ከሁለት ዓመት ባልበለጠ ጊዜ ውስጥ የመጨረሻ ውሳኔ ይሰጣል።

፴፪. ሌሎች አለመግባባቶች ፩. ምክር ቤቱ ከድንበር ውዝግብ ውጭ አለመግባባቶች ሲከሰቱ በጉዳዩ ያልተግባቡ ወገኖች ችግራቸውን በሰላምና በውይይት እንዲፈቱት ይጠይቃል፤ ሊያግባባቸውም ይጥራል፤

፪. አለመግባባቱን በውይይት ሊፈቱ ካልቻሉ ምክር ቤቱ እንዳስፈላጊነቱ ተገቢ መሆኑን የታየውን ሥርዓት በመዘርጋት ለአለመግባባቱ መፍትሔ ይፈልጋል፤

፫. የሕገመንግሥቱ የሥልጣን ክፍፍል መርህ እንደተጠበቀ ሆኖ በፌዴራል መንግሥቱና በክልሎች መካከል ለሚነሱ አለመግባባቶች ምክር ቤቱ መፍትሔ ይሰጣል።

፴፫. የግጭት መከላከል እና ማስወገጃ ስልት ስለመዘርጋት ምክር ቤቱ የሚነሱ አለመግባባቶችን ለማስወገድ የሚረዱ ባህላዊም ሆነ ዘመናዊ የግጭት መከላከያና ማስወገጃ ስልቶችን በማጥናት የአሰራር ሥርዓትና ስልት ይዘረጋል። ተቋማዊ ይዘትና አደረጃጀት እንዲኖራቸውም ያደርጋል።

ክፍል አምስት
ተጨማሪ ኃላፊነቶች

፴፬. የፍትሕ ብሔር ጉዳዮችን ስለመለየት ፩. ምክር ቤቱ አንድ የኢኮኖሚ ማኅበረሰብ ለመፍጠር አስፈላጊ ናቸው ብሎ ያመነባቸውን የፍትሕ ብሔር ጉዳዮች ሕግ እንዲወጣላቸው ለፌዴራሉ ሕግ አውጪ ያስተላልፋል።

፪. ምክር ቤቱ አንድ የኢኮኖሚ ማኅበረሰብ ለመፍጠር አስፈላጊ ናቸው ተብለው የሚታመንባቸውን የፍትሕ ብሔር ጉዳዮች የሚለያቸው በራሱ አነሳሽነት ወይም በሌሎች አግባብነት ባላቸው መንግሥታዊ አካላት በሚቀርብለት አስተያየት መሠረት ሊሆን ይችላል።

፫. ምክር ቤቱ በጉዳዩ ካመነበት የሕግ ረቂቅ አዘጋጅቶ ለሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ሊያቀርብ ይችላል።

፴፭. የድጉማ ቀመር ዝግጅትና የጋራ ገቢዎች ክፍፍል ፩. ምክር ቤቱ የፌዴራል መንግሥት ክልሎችን የሚደገም በትን አሠራር በተመለከተ አግባብነት ካለው የአስፈጻሚ አካል የሚያገኘውን መረጃ መሠረት በማድረግ ተጨባጭነትና ተቀባይነት ያለው በየጊዜው እየተሻሻለ የሚሄድ የድጉማ ቀመር ያዘጋጃል።

፪. አግባብነት ያላቸው የመንግሥት አካላት ምክር ቤቱ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተመለከተውን ተግባር ለማከናወን የሚያስችሉትን የተሟሉ መረጃዎች በአግባቡና በወቅቱ ማቅረብ ግዴታ አለባቸው።

፫. ከጋራ የገቢ ምንጮች የሚሰበሰቡ ገቢዎችን በፌዴራሉ መንግሥትና ተጋራው ክልል መካከል የሚከፋፈሉበትን ሥርዓት በየወቅቱና እንደሁኔታው ቀመሮች ያዘጋጃል።

፬. ድጉማውና የጋራ ገቢ ክፍፍሉ በቀመሩ መሠረት መፈጸሙን ይከታተላል።

፭. በክልሎች መካከል የተመጣጠነ እድገት ለማምጣት እና ክልሎች በተቻለ መጠን ከድጉማ ሥርዓት እንዲላቀቁ ለማስቻል ድጉማው እና የገቢ ክፍፍሉ ያስከተለውን ውጤት ለመመርመር እና ለመገምገም ምክር ቤቱ ተከታታይ ጥናቶችን ያከናውናል። በጥናቱ ውጤት መሠረት አስፈላጊውን የማስተካከያ እርምጃ ይወስዳል ወይም እንደነገሩ ሁኔታ ተገቢው እርምጃ እንዲወስድ ያደርጋል።

፴፮. የፌዴራሉ መንግሥት ጣልቃ እንዲገባ ስለማዘዝ ፩. ምክር ቤቱ በአንድ ክልል ውስጥ ሕገመንግሥታዊ ሥርዓቱ አደጋ ላይ ወድቋል ብሎ ሲያምን የፌዴራሉ መንግሥት ተገቢና ተመጣጣኝ እርምጃ እንዲወስድ ለማዘዝ ይችላል።

31. *Time set for Resolving Border Disputes*
The House shall pass the final decision on a border dispute in not later than two years time from the day of its receipt.

32. *Miscellaneous Misunderstandings and Disputes*
1) The House shall request the parties to resolve their misunderstandings by peaceful means and discussion where their misunderstanding is other than border disputes. It shall also attempt to abridge their difference;
2) If the concerned parties could not resolve their misunderstandings through discussion, the House shall strive to find a solution in any mechanism possible;
3) Without prejudice to the principles of the division of power stipulated in the constitution, the House shall seek solutions to misunderstandings that may arise between the Federal and the State governments.

33. *Devising conflict Prevention and Resolution Mechanisms*
The House shall study the traditional as well as modern ways of conflict prevention and resolving mechanisms, to resolve misunderstandings, and devise working procedure and institutionalize same.

PART FIVE
Additional Responsibilities

34. *Determining Civil Matters that Require the enactment of Laws*

- 1) The House shall determine civil matters that require the enactment of laws to establish and sustain one economic community and refers to the Federal Legislative body.
- 2) The House may determine civil matters that are essential to create and sustain one economic community on its own initiatives or based on opinions and information submitted to it by other pertinent government institutions.
- 3) The House may prepare and submit a draft bill to the House of Peoples' Representatives if it is convinced of the case.

35. *Determining subsidies and Division of revenues derived from joint Federal and State tax sources*

- 1) The House shall set a reliable and an ongoing improvement formula of subsidies which the federal government may provide to the states, based on the information it secures from relevant executive organs.
- 2) The relevant government institutions shall have the obligation to timely provide sufficient information to the House to execute its duties specified in sub-Article (1) of this Article.
- 3) The House shall devise systems and mechanisms for the division of revenues derived from joint tax sources between the Federal Government and the sharing State.
- 4) The House shall follow up the division of subsidies and joint revenues be effected in accordance with the systems and mechanisms devised.
- 5) The House shall undertake a series of studies on the impact of subsidies and division of revenues on States to achieve balanced development among States and eventually enable them be independent from subsidies. It shall therefore take or cause any corrective measure be taken to rectify defects.

36. *Intervention of the Federal Government*
1) The House shall order the Federal Government to intervene in any State in which it believes the constitutional order is endangered.

፪. ምክር ቤቱ ይህንን እርምጃ የሚወስደው አጠቃላይ ሕገመንግሥታዊ አወቃቀርና የሥልጣን ክፍፍል ግምት ውስጥ በማስገባት ሲሆን ከዚህ ቀጥሎ የተመለከቱት ሁኔታዎች ሲያጋጥሙ ግን ሕገመንግሥታዊ ሥርዓቱ አደጋ ላይ ወደቀ ለማሰኘት በቂ ናቸው።

ሀ) በሕገመንግሥቱ እውቅና የተሰጣቸው መንግሥታዊ ተቋሞች ሥራቸውን እንዳያከናውኑ በቀጥታ ወይም በተዘዋዋሪ መንገድ የተገደቡ እንደሆነ፤ ወይም

ለ) ማንኛውም ክልል በፌዴራሉ ሕገመንግሥት አንቀጽ ፶፭(፲፮) መሠረት በሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት የተሰጠውን መመሪያ ተግባራዊ ማድረግ ካቃተው ወይም ለመፈጸም ፈቃደኛ ያልሆነ እንደሆነ፤ ወይም

ሐ) ከክልል አቅም በላይ የሆነ የፀጥታ መደፍረስ ሲያጋጥምና ክልሉ በተለመደው የሕግ ማስከበር ሥርዓት ማቆም ካልቻለና የፌዴራል መንግሥቱም ጣልቃ እንዲገባለት ካልጠየቀ፤

፫. የፌዴራል መንግሥቱ ሕገመንግሥታዊ ሥርዓቱ ተረጋግቷል ብሎ ሲያምን በክልሉ ውስጥ የነበረውን ጣልቃ ገብነት ለማብቃት ያለው መብት እንደተጠበቀ ሆኖ ምክር ቤቱ በጥናቱ መሠረት ሕገመንግሥታዊ ሥርዓቱ ከአደጋ ወጥቷል ብሎ ሲያምን ፌዴራል መንግሥቱ ጣልቃ ገብነቱ እንዲያበቃ ሊያዘው ይችላል።

፴፯. በሕዝቦች መካከል እኩልነትና አንድነት ሥር እንዲሰድስለመጣር

፩. ምክር ቤቱ አግባብነት ካላቸው አካላት ጋር በመመካከር የሕዝቡን ዲሞክራሲያዊ ባሕል እና ንቃት ሕገመንግሥት ለማዳበር የሚያስችሉ የተለያዩ ዝግጅቶች በየወቅቱና በየአካባቢው ያከናውናል።

፪. በየደረጃው ያሉት የትምህርት ተቋሞች በሕዝቦች መካከል እኩልነትና አንድነትን የሚያጠናክሩ የትምህርት ዓይነቶች በሥርዓተ ትምህርታቸው ማካተታቸውን ምክር ቤቱ ይከታተላል።

፫. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ለተመለከተው ዓላማ የመንግሥት መገናኛ ብዙኃንም በቂ ሽፋንና አምድ መመደባቸውን ይከታተላል።

፬. ለሕዝቦች እኩልነትና አንድነት መጠናከር እንቅፋት ሊሆኑ የሚችሉ አመለካከቶችና አዝማሚያዎች በማጥናትና በመለየት የመፍትሄ አቅጣጫ ቀይሶ የሚመለከታቸው ሁሉ እንዲያስፈጽሟቸው ያደርጋል።

፭. ምክር ቤቱ፣ በክልሎች መካከል ያለው ማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ ግንኙነት እንዲጠናከርና በሕዝቦች መካከል እኩልነትና አንድነት ሥር እንዲሰድና እንዲዳብር፤

ሀ) ክልሎች በየዓመቱ የሚመደብላቸውን በጀት በተገቢው መንገድ በጥቅም ላይ ለማዋል የሚያስችላቸውን አቅም እንዲያገኙ ያደርጋል፤

ለ) ማህበራዊ ኢኮኖሚያዊ ልማትን ለማፋጠንና በክልሎች መካከል የተመጣጠነ እድገት ለማምጣት የሚያስችሉ እርምጃዎችን ይወስዳል፤

ሐ) የፌዴራሉ የልማት አውታሮች ስርጭት ለኢንቨስትመንት ትርጉም ያላቸውና ፍትሐዊ መሆናቸውን ይከታተላሉ፤

መ) በፌዴራሉ ሕገመንግሥት የሰፈሩትን የመንግሥት አወቃቀርና የሥልጣን ክፍፍል መሠረት በማድረግ ክልሎች የሚረዱበትንና በጋራ ለጋራ ጥቅም የሚሰሩበትን መድረኮች እና ሁኔታዎች ያመቻቻል፤ እየተጠናከሩ እንዲሄዱም ድጋፍ ይሰጣል፤

ሠ) በብሔር፣ በብሔረሰብና በሕዝቦች መካከል የመቻቻልና ለጋራ ዓላማ የመሥራት ባሕል እንዲዳብር እንዲሁም አንድነታቸው እንዲጠናከር የሚያስችሉ እርምጃዎችን ይወስዳል፤

ረ) በእድገት ወደኋላ የቀሩ ብሔር ብሔረሰቦች እና ሕዝቦች በሰው ሃይል ሥልጠናና በሌሎች መስኮች ልዩ ድጋፍ የሚያገኙበትን ሁኔታ ያመቻቻል፤ አፈጻጸሙንም ይከታተላል።

2) The House shall take this measure having due regard to the general constitutional structure and division of powers. The following cases are, however, sufficient to say that the constitutional order is in danger:

(a) suspension of government institutions recongized in the constitution directly or indirectly from their regular functioning or;

(b) the failure of any state to execute directives given to it by the House of Peoples' Representatives in accordance with Article 55/16/ of the constitution, or its unwillingness to do so or;

(c) where the state fails to secure peace and security using its own regular peace keeping mechanism due to the fact that the problem is beyond its control and fails to call the Federal Government to intervene in such state of affairs.

3) When convinced that the constitutional order in the state is restored, the Federal government has the right to stop the intervention and without prejudice to such right, the House may also order the Federal government to stop its intervention.

37. *Promoting Equality and Unity Among Peoples*

1) The House shall, in collaboration with pertinent bodies, prepare various programmes and forums at various times to enhance the peoples' democratic culture, and raise constitutional awareness.

2) The House shall follow up whether the curricula of educational institutions incorporate academic subjects that promote unity and equality among peoples.

3) The House shall also see to it that the government mass media give sufficient coverage to the purpose stipulated in sub-article (1) of this Article.

4) The House shall study and sort out possible obstacle attitude and trends for peoples' unity and cooperation and devise a solution to be executed by the concerned bodies.

5) to strengthen and consolidate the socio-economic relations, equality and unity among the peoples of the States; the House shall;

(a) be engaged in capacity building so that states can properly implement their budget;

(b) take measures enabling to bring about balanced development in the socio-economic sectors among the states;

(c) ensure that the essential Federal infrastructures for investment in the economic sector are fairly distributed;

(d) based on the structure and division of power enshrined in the constitution, create conditions whereupon states shall cooperate and work for common benefits and assist their further consolidation;

(e) take measures, to instill the culture of tolerance, cooperation for a common goal among Nations, Nationalities, and Peoples, and that would also help them strengthen their unity;

(f) create special conditions in which less developed Nations, Nationalities, and Peoples can benefit in terms of human resource, training and special support in various other sectors, and follow up the execution.

፴፰. የምርጫ ክልሎችን ስለመወሰን

- ፩. ምክር ቤቱ የሕገመንግሥቱን አንቀጽ ፩፻፲/፮/ መሠረት በማድረግ ብሔራዊ የምርጫ ቦርድ የምርጫ አካላለልን አስመልክቶ የሚያቀርብለትን የውሳኔ ሃሳብ መርምሮ ያጸድቃል።
- ፪. ምክር ቤቱ የውሳኔ ሃሳቡን ከማጽደቁ በፊት የውሳኔ ሃሳቡ የሕዝቦችን ሚዛናዊና ተመጣጣኝ ውክልና የማግኘት መብት የሚያስጠብቅ መሆኑን መመርመር ይኖርበታል።

ክፍል ስድስት

የፌዴሬሽን ምክር ቤት አወቃቀር

፴፱. የምክር ቤቱ አደረጃጀት

ምክር ቤቱ አፈገባዔ፣ ምክትል አፈገባዔ፣ ቋሚና ጊዜያዊ ኮሚቴዎች እንዲሁም ለሥራው አስፈላጊ የሆኑ ሠራተኞች ይኖሩታል።

፵. የምክር ቤቱ ጽሕፈት ቤት

- ፩. ምክር ቤቱ በሕግ የተሰጠውን ሃላፊነት ተግባራዊ ለማድረግ የሚያስችል የራሱ ጽሕፈት ቤት ይኖረዋል።
- ፪. ጽሕፈት ቤቱ ተጠሪነቱ ለአፈገባዔው ነው።

፵፩. ሕጋዊ ሰውነት

ምክር ቤቱ የራሱ ሕጋዊ ሰውነት ይኖረዋል።

፵፪. የምክር ቤቱ አፈገባዔ ሥልጣንና ተግባር

አፈገባዔው፡

- ፩. የምክር ቤቱን ስብሰባዎች ይመራል፤
- ፪. የምክር ቤቱን ጠቅላላ የአስተዳደር ሥራዎችን ይመራል፤
- ፫. ምክር ቤቱ በአባላቱ ላይ የሚወስደውን የዲሲፕሊን እርምጃ ያስፈጽማል፤
- ፬. ምክር ቤቱ የሚያስተላልፋቸው ውሳኔዎች ተግባራዊ መሆናቸውን ይከታተላል፤
- ፭. የምክር ቤቱን የሥራ እቅድና በጀት ለሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ያቀርባል፤ ሲጸድቅም ሥራ ላይ ያውላል፤
- ፮. ሌሎች በሕግ የሚሰጡትን ተግባራት ያከናውናል።

፵፫. የምክር ቤቱ ምክትል አፈገባዔ ሥልጣንና ተግባር

የምክር ቤቱ ምክትል አፈገባዔ፡

- ፩. በምክር ቤቱ አፈገባዔ የሚመራለትን ሥራ ያከናውናል፤
- ፪. የምክር ቤቱ አፈገባዔ በማይኖርበት ጊዜ አፈገባዔውን ተክቶ ይሠራል።

፵፬. የምክር ቤቱ ጽሕፈት ቤት ኃላፊ

- ፩. የምክር ቤቱ ጽሕፈት ቤት ኃላፊ ከምክር ቤቱ አባላት ውጭ ከሆኑ ባለሞያዎች በምክር ቤቱ አፈገባዔ አቅራቢነት በምክር ቤቱ ይሾማል፤
- ፪. የምክር ቤቱ ጽሕፈት ቤት ኃላፊ አፈገባዔው በሚሰጠው አመራር መሠረት የምክር ቤቱን አስተዳደራዊ ጉዳዮች ይከታተላል።

፵፭. ስለሠራተኞች ቅጥር

ጽሕፈት ቤቱ የፌዴራል ሲቪል ሰርቪስ ሕግ መሠረታዊ መርሆዎችን ተከትሎ ምክር ቤቱ በሚያወጣው ደንብ መሠረት የጽሕፈት ቤቱን ሠራተኞች ይቀጥራል፤ ያስተዳድራል።

፵፮. የምክር ቤቱ ስብሰባና ሥነሥርዓት

- ፩. ምክር ቤቱ ቢያንስ በዓመት ሁለት ጊዜ ይሰበሰባል፤
- ፪. ምክር ቤቱ ምልዓተ ጉባዔ የሚኖረው ከአባላቱ መካከል ሁለት ሶስተኛው የተገኙ እንደሆነ ነው፤
- ፫. ምክር ቤቱ ውሳኔ የሚያሳልፈው በአብላጫ ድምፅ ይሆናል።

38. Constituencies

- 1) The House shall review and approve the recommendation, regarding delimitations of constituencies submitted to it by the National Electoral Board in accordance with Article 103/5/ of the constitution.
- 2) The House shall, before approval, examine the recommendation as to whether it does give due respect to people rights of equal representation.

PART SIX

Structure of the House of the Federation

39. Organization of the House

The House shall have a Speaker, a deputy Speaker, permanent and adhoc committees, and employees necessary to execute its powers and duties.

40. Secretariat

- 1) The House shall have its own secretariat which can ensure the expeditious execution of its responsibilities.
- 2) The secretariat shall be accountable to the Speaker of the House.

41. Legal Personality

The House shall have its own legal personality.

42. Powers and Duties of the Speaker

The speaker shall:

- 1) administer the meetings of the house;
- 2) manage all the House's administrative works;
- 3) implement the disciplinary measures the House takes on its members;
- 4) follow up the implementation of the decisions of the House;
- 5) submit the House's work programme and budget to the House of the Peoples' Representatives, and implement same upon approval;
- 6) execute other responsibilities as determined by law.

43. Powers and Duties of the Deputy Speaker of the House

The Deputy speaker shall:

- 1) execute responsibilities directed to him/her by the Speaker of the House;
- 2) act on behalf of the speaker in his absence.

44. Head of the Secretariat of the House

- 1) The Head of the Secretariat of the House shall be appointed by the House upon presentation nominee by the speaker from professionals outside the members of the House;
- 2) The Head of the Secretariat shall, under guidance of the speaker, perform the administrative activities of the House.

45. Employment of workers

The Secretariat shall, employ and administer employees of the secretariat pursuant to regulations enacted by the House based upon the basic principles of the Federal Civil Service laws.

46. Meetings and Rules of Procedure

- 1) The House shall convene at least twice in a year;
- 2) There shall be a quorum where two-thirds of the members of the House are present;
- 3) Decisions of the House shall be passed by a majority vote of the members.

፵፯. የምክር ቤቱ አባላት አመራረጥ

- ፩. እያንዳንዱ ብሔር ብሔረሰብ ሕዝብ በፌዴሬሽን ምክር ቤት በያንስ አንድ ተወካይ ይኖረዋል። በተጨማሪም የብሔር ወይም ብሔረሰቡ አንድ ሚሊዮን ሕዝብ አንድ ተጨማሪ ወኪል ይኖረዋል።
- ፪. የተወካዮች ብዛት የሚወሰነው የብሔር ብሔረሰቡ ወይም ሕዝቡ በሃገር ደረጃ በሚኖረው ብዛት መሠረት ነው።
- ፫. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) እና (፪) የተመለከቱት መሠረት በማድረግ ምክር ቤቱ ክልሎች መላክ የሚገባ ቸውን የእያንዳንዱ ብሔር ብሔረሰብ ሕዝብ ተወካዮች ብዛት ወስኖ የፌዴራል ምክር ቤቶች የመጀመሪያው የጋራ ስብሰባ ከመጀመሩ ከስድስት ወር በፊት ለያንዳንዱ ክልል ያሳውቃል።
- ፬. የክልል ምክር ቤቶች ፌዴሬሽን ምክር ቤት በሚልክ ላቸው የተወካዮች ብዛት መሠረት በምክር ቤቶቹ በራሳቸው ወይም በቀጥታ በሕዝብ እንዲመረጡ በማድረግ የፌዴራል ምክር ቤቶች የጋራ ስብሰባ ከመጀመሩ ከአንድ ወር በፊት ለፌዴሬሽን ምክር ቤት ጽሕፈት ቤት የወኪሎቹን ዝርዝር ይልካሉ።
- ፭. ክልሎች የምክር ቤት አባላትን በቀጥታ በሕዝብ ለማስ መረጥ ከወሰኑ ምርጫውን አግባብ ባላቸው የምርጫ ሕጎች መሠረት ያከናውናሉ።
- ፮. በምክር ቤቱ የሚወከለው ሕዝብ የራሱ የዞን ወይም የወረዳ መስተዳድር ያለው እንደሆነ ተወካዩ የሚመረጥበት አግባብ ምክር ቤቶቹን ያሳተፈ መሆን ስላለበት ሥርዓቱ በክልል ምክር ቤቶች ሊመቻች ይገባል።

፵፰. የምክር ቤቱ አባላት መብት

- ፩. ማንኛውም የፌዴሬሽን ምክር ቤት አባል በማናቸውም የምክር ቤቱ ስብሰባ ላይ በሚሰጠው አስተያየት ወይም ደምጽ ምክንያት አይከሰስም፤ አስተዳደራዊ እርምጃ አይወሰድበትም።
- ፪. ማንኛውም የፌዴሬሽን ምክር ቤት አባል ከባድ ወንጀል ሲፈጽም እጅ ከፍንጅ ካልተያዘ በስተቀር ያለ ምክር ቤቱ ፈቃድ አይያዝም፤ በወንጀልም አይከሰስም።

፵፱. የዲሲፕሊን እርምጃ ስለመውሰድ

አንድ የምክር ቤት አባል የወከለውን ብሔር ብሔረሰብ ሕዝብ በብቃት ሊወክል አልቻለም የሚያሰኝ የዲሲፕሊን ጉድለት ከፈጸመ ምክር ቤቱ በሚያወጣው ደንብ መሠረት የዲሲፕሊን እርምጃ ሊወሰድበት ይችላል።

፶. ከምክር ቤት አባልነት ስለመነሣት

ማንኛውም የፌዴሬሽን ምክር ቤት አባል ከፈቃዱ ውጪ ከአባልነት ሊነሣ የሚችለው ከዚህ ቀጥሎ በተዘረዘሩት ምክንያቶች ብቻ ነው።

- ሀ) በክልል ምክር ቤት የተመረጠ አባል ሲሆን የመረጠው ምክር ቤት እንዲነሣ የወሰነ እንደሆነ፤
- ለ) በቀጥታ በሕዝብ የተመረጠ አባል ሲሆን ከመራጩ ሕዝብ አሥራ አምስት በመቶ (፲፮%) በላይ ሕዝብ የምርጫ ቦርድ በሚያወጣው ደንብ መሠረት የይነሣልን ጥያቄ ያቀረበ እንደሆነ፤
- ሐ) የምክር ቤቱ አባል በሚያሳየው የሥነ ምግባር ጉድለት ምክንያት የወከለውን ብሔር፣ ብሔረሰብ ሕዝብ በብቃት ሊወክል አልቻለም በማለት በሁለት ሶስተኛ ደምጽ ሲወሰን።

፶፩. ምትክ አባልን ስለመላክ

- ፩. አንድ የምክር ቤት አባል በሞት ወይም በአንቀጽ ፶ በተመለከቱት ምክንያቶች ወይም በራሱ ፈቃድ ከአባልነት የተነሣ እንደሆነ ምክር ቤቱ ጉዳዩን ለሚመለከተው ክልል ያሳውቃል።
- ፪. የክልል ምክር ቤቱም ውሳኔው በደረሰው በአጭር ጊዜ ውስጥ ምትክ ተወካዩን በራሱ በመምረጥ ወይም በቀጥታ በሕዝብ እንዲመረጥ በማድረግ ይልካል።

47. Nomination of Members of the House

- 1) Each Nation, Nationality, and People shall be represented in the House of the Federation by at least one member. Moreover, each Nation or Nationality shall be represented by one additional representative for each one million of its population.
- 2) The number of representatives shall be determined in proportion with the number of human population in each Nation, Nationality, and people in the whole country.
- 3) The House shall inform each state the number of representatives each Nation, Nationality, and People shall send to it pursuant to sub-article 1 and 2 of this Article six months before the beginning of the first joint session of the two Houses.
- 4) The Councils of States shall send the list of their representatives, in accordance with the list of representatives sendback to them, to the House a month before the commencement of the joint session of the two Houses. The representatives shall be selected by the Council of States themselves or directly by the people.
- 5) States shall conduct elections in accordance with the pertaining election laws if they wish to directly draw their representatives from the people.
- 6) If the people to be represented in the House have their own Zonal and Wereda administration, the representative shall be elected with the full participation of the councils, and the election procedure shall be arranged by the State Councils.

48. Immunity of Members of the House

- 1) No member of the House may be prosecuted on account of any vote or opinion raised in any meetings of the House nor any administrative measures taken against any member on such ground.
- 2) No member of the House shall be charged with or arrested on grounds of felony without the permission of the House except in the case of flagrante delicto.

49. Disciplinary Measures

Where a member of the House fails to competently represent his Nation Nationality or people he may be subjected to disciplinary measure in accordance with the regulations of the House.

50. Removal of member from The House

No member of the House shall be removed except on the following grounds:

- (a) Where the State Council that elected him decides that he be removed;
- (b) Where a member is directly elected by the people fifteen percent (15%) of the electorate decided that he be removed in accordance with relevant regulations of the Electoral Board;
- (c) Where the House by two-thirds vote decided that a member does not represent properly his constituency due to moral incompetent.

51. Substitution

- 1) Where a member of House is deceased or resigns or removed on the ground specified under Article 50 of this proclamation the House shall communicate to the concerned state;
- 2) Upon the receipt of the communication, the State Council shall, in short period, send a substitute after nominate or cause the constituency to nominate by direct vote.

**ክፍል ሰባት
ሰለኮሚቴዎች**

- ሃ፪. ኮሚቴዎችን ስለማቋቋም
 - ፩. ምክር ቤቱ ሥልጣንና ተግባርን በብቃት ለመወጣት የምክር ቤቱ አባላት የሚገኙባቸው ቋሚና ጊዜያዊ ኮሚቴዎችን ያቋቁማል። የሥራ ሃላፊነታቸውንም ይወስናል።
 - ፪. እያንዳንዱ ኮሚቴ ሰብሳቢ፣ ምክትል ሰብሳቢና ፀሐፊ ይኖረዋል።
 - ፫. ምክር ቤቱ ከእያንዳንዱ ቋሚ ኮሚቴ ውስጥ ሶስት አባላት በምክር ቤቱ በቋሚነት እንዲሠሩ ማድረግ ይችላል።
 - ፬. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፲) የተመለከተው እንደተጠበቀ ሆኖ፣ ምክር ቤቱ አስፈላጊ ሆኖ ካገኘው ከእያንዳንዱ ኮሚቴ በቋሚነት የሚሰሩ አባላት ቁጥር እንዲጨምር ማድረግ ይችላል።

- ሃ፫. ሰለኮሚቴ አመራሮች
 - ፩. የኮሚቴ ሰብሳቢ፡
 - ሀ) የኮሚቴውን ሰብሳቢ የመጥራትና የመምራት፤
 - ለ) ለኮሚቴው የሚቀርቡትን ጉዳዮች በሥርዓት አቀናብሮ ለኮሚቴው አባላት እንዲደርሱ የማድረግ፤
 - ሐ) ምልአተ ጉባዔ መኖሩን የማረጋገጥ፤
 - መ) የኮሚቴ ውሳኔዎች ወደሚመለከታቸው አካላት እንዲተላለፉ የማድረግ፤
 - ሠ) የኮሚቴውን የሥራ ክንውን ሪፖርት በየወቅቱ ለአፈገብዔ የማቅረብ ሃላፊነት ይኖረዋል።
 - ፪. የኮሚቴ ምክትል ሰብሳቢ
 - ሀ) የኮሚቴ ሰብሳቢ ሳይኖር ሰብሳቢውን ተክቶ የመሥራት፤
 - ለ) በኮሚቴው ሰብሳቢ የሚሰጡትን ሌሎች ተግባራት የመፈጸም ሃላፊነት ይኖረዋል።
 - ፫. የኮሚቴው ፀሐፊ
 - የኮሚቴው ፀሐፊ የኮሚቴውን ቃለ ጉባዔዎች ይይዛል፤ ሰነዶች በቅደም ተከተል ተመዝግቦው መቀመጣቸውን የማረጋገጥና ሌሎች በኮሚቴው ወይም በሰብሳቢው የሚሰጡትን ተግባራት የማከናወን ሃላፊነት ይኖረዋል።

- ሃ፬. ምልአተ ጉባዔ
 - ፩. ከኮሚቴው አባላት ከግማሽ በላይ ከተገኙ ምልአተ ጉባዔ ይኖራል።
 - ፪. ምክር ቤቱ ሌላ ደንብ ካላወጣ በቀር የኮሚቴ ውሳኔ የሚተላለፈው በአብላጫ ድምጽ ይሆናል።

**ክፍል ስምንት
ልዩ ልዩ ደንጋጌዎች**

- ሃ፭. ሰብሰቢዎች
 - ፩. የምክር ቤቱ በጀት፡
 - ሀ) መንግሥት ኮሚሽን ሰጠው በጀት፤
 - ለ) ገንቦታና እርዳታ፤
 - ሐ) ከማንኛውም ሌላ ሕጋዊ ምንጭ የተወጣጣ ይሆናል።
 - ፪. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተመለከተው ገቢ በምክር ቤቱ የባንክ ሂሳብ ተቀምጦ የምክር ቤቱን ሥራ ለማከናወን ብቻ ይውላል።
 - ፫. ምክር ቤቱ የበጀት አጠቃቀሙን የሚያሳይ ትክክለኛ የሂሳብ ሰነድ መያዝ ይኖርበታል።
 - ፬. የጽሕፈት ቤቱ የሂሳብ መዛግብትና የገንዘብ ነክ ሰነዶች በዋናው አዲተር በየዓመቱ ይመረመራል።
- ሃ፮. የውሳኔው የመጨረሻነት ባሕርይና የአስገዳጅነት ኃይል
 - ፩. ምክር ቤቱ በቀረበለት ጉዳይ ላይ የሚሰጠው ውሳኔ የመጨረሻ ይሆናል።
 - ፪. ጉዳዩ የሚመለከታቸው ወገኖች ውሳኔውን የማክበርና የመፈጸም ግዴታ ይኖርባቸዋል።

**PART VII
Committees**

- 52. Committee Formation
 - 1) The House shall establish standing and ad hoc committees from its members and define their powers and duties;
 - 2) Each committee shall have a chairman, deputy chairman and a secretary;
 - 3) The House may assign three members selected from each standing committee to work permanently thereon;
 - 4) Without prejudice to the provisions of sub-article (3) of this Article, the House may raise the number of members of the standing committee to be assigned permanently, if it deemed it necessary.
- 53. Committee Leadership
 - 1) The Chairman shall:
 - (a) call and chair committee meetings;
 - (b) organize and distribute the agenda of the meeting to the committee members;
 - (c) verify that a quorum is attained;
 - (d) communicate the decision of committee to concerned bodies;
 - (e) submit periodically the committee's performance report to the speaker.
 - 2. Deputy Chairman
 - (a) Shall act on behalf of the chairman in the absence of the later;
 - (b) Shall perform other functions as instructed by chairman.
 - 3) Secretary
 - The secretary shall record the minutes of the committee, oversee the orderly documentation of files and discharge other duties as instructed by the chairman.
- 54. Quorum
 - 1) There shall be a quorum where half of committee members are present.
 - 2) Unless the House issues regulations otherwise, the committee's decision shall be passed by majority vote.

**PART VIII
Miscellaneous Provisions**

- 55. Budget
 - 1) *The budget of the House*
The budget of the House be drawn from the following sources:
 - (a) Budget appropriated by the Government
 - (b) donations and aid;
 - (c) any other lawful source.
 - 2) The funds stated under sub-article 1 of this Article shall be deposited in the bank account and shall be usable only for the conduct of the House operations.
 - 3) The House shall keep a verifiable balance sheet indicating its expenditures.
 - 4) Books of accounts and financial documents of the Secretariat shall be audited by the Auditor General annually.
- 56. Finality and Enforceability of Ruling
 - 1) Decisions of the House on matters submitted to it shall be final.
 - 2) The concerned parties are required to observe and execute decision of the House.

፶፯. የሕግ ረቂቅ የማቅረብ ሥልጣን
ምክር ቤቱ በሥልጣኑ ክልል በሆኑ ጉዳዮች ላይ የሕግ ረቂቅ ለሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት የማቅረብ ሥልጣን ይኖረዋል።

፶፰. ደንብ የማውጣት ሥልጣን
ምክር ቤቱ በዚህ አዋጅ የተሰጠውን ኃላፊነትና ተግባራት ለማከናወን ተገቢ ሆኖ ሲያገኘው ደንብ ለማውጣት ይችላል።

፶፱. የተሻሩ ሕጎች
፩. አዋጅ ቁጥር ፲፫/፹፰ በዚህ አዋጅ በሚመለከቱ ጉዳዮች ላይ ተፈጻሚነት አይኖረውም።
፪. ይህን አዋጅ የሚቃረኑ ሕጎች፣ ደንቦች፣ መመሪያዎችና ውሳኔዎች በዚህ አዋጅ በተሸፈኑ ጉዳዮች ላይ ተፈጻሚነት አይኖራቸውም።

፷. አዋጁ የሚፀናበት ጊዜ
ይህ አዋጅ ከሰኔ ፳፱ ቀን ፲፱፻፺፫ ዓ.ም ጀምሮ የፀና ይሆናል።

አዲስ አበባ ሰኔ ፳፱ ቀን ፲፱፻፺፫ ዓ.ም

ዶ/ር ነጋሶ ጊዳዳ

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
ፕሬዚዳንት

57. *Power of Submitting Bills*

The House shall have the power to submit bills, to the House of peoples' Representatives on matters within its jurisdiction.

58. *Power to issue regulation*

The House may issue regulations for the implementation of this proclamation.

59. *Repealed laws*

- 1) Proclamation No. 13/88 shall not have effect on matters pertaining to this proclamation.
- 2) No laws, regulations, directives or rulings which are inconsistent with this proclamation shall have effect with respect to matters provided for herein.

60. *Effective Date*

This proclamation shall enter into force as of the 6th day of July.

Done at Addis Ababa, this 6th day of July, 2001.

NEGASO GIDADA (DR.)

PRESIDENT OF THE FEDERAL DEMOCRATIC
REPUBLIC OF ETHIOPIA

በርሃንና ሰላም ማተሚያ ድርጅት ታተመ
BERHANENA SELAM PRINTING ENTERPRISE